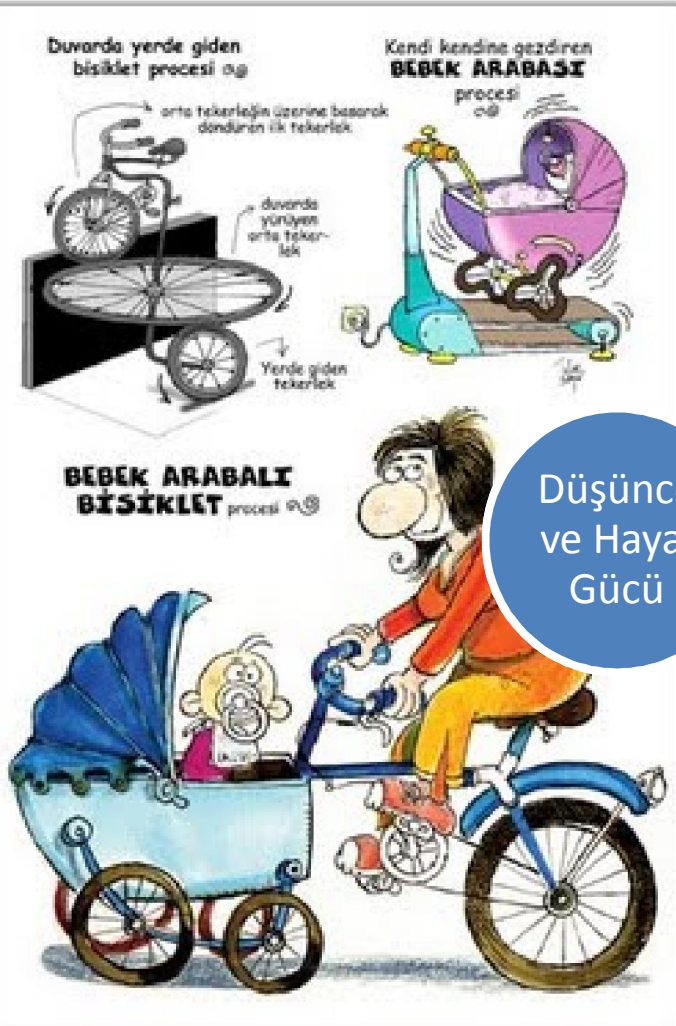

Yaratıcı Düşünme ve Eğitimi

Oğuzcan Yavaş

Yaratıcılık Nedir?

Zeka

Düşünce
ve Hayal
Gücü

Yaratıcılık

Eski
Bilgiler ve
İlişkileri

Üretimde
Orijinallik

Yaratıcılık Nedir?

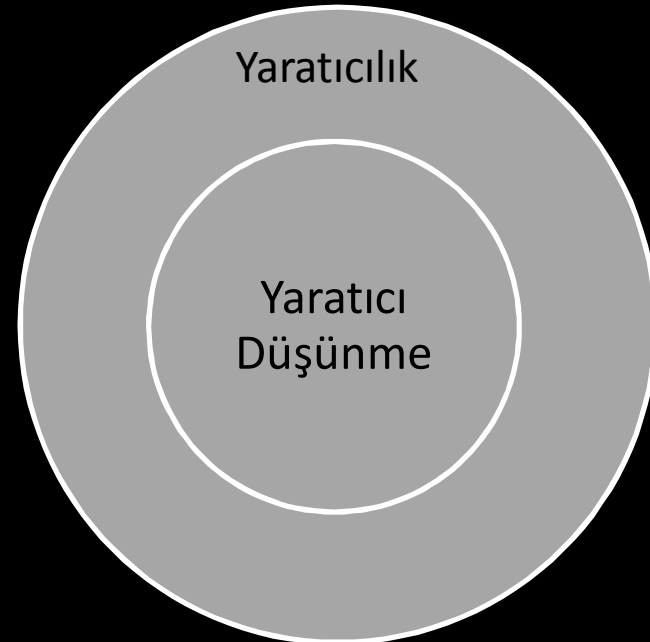
Soru: Yeni fikirler nereden geliyor?

Cevap: Eski fikirlerden!

Normal tel. —→ Cep tel. —→ Akıllı tel.

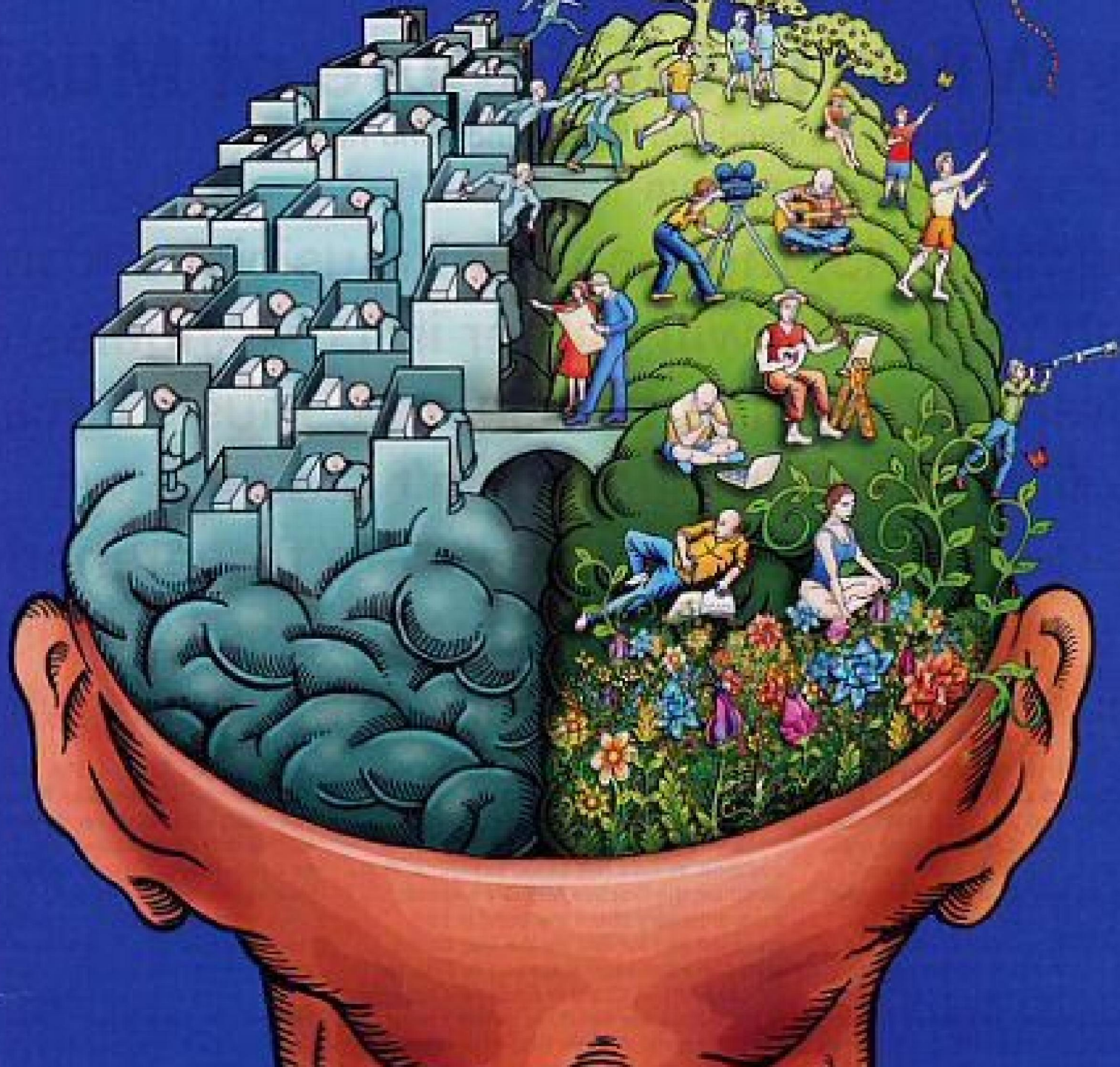
Yaratıcı Düşünme

- Yaratıcılık ile yaratıcı düşünme bazen aynı kavram olacak algılanır.
- Yaratıcı düşünme, zihinsel bir süreçken; yaratıcılık, zihinsel sürecin yanında performans sürecini de içerir.

Yaratıcılık

- Doğuştandır,
- Eğitim ile geliştirilebilir,
- Sağ yarım küre ile alakalıdır,
- Alıştırmalar: Oyun oynama, resim çizme/boyama yapma, şarkı söyleme, hayal kurma...

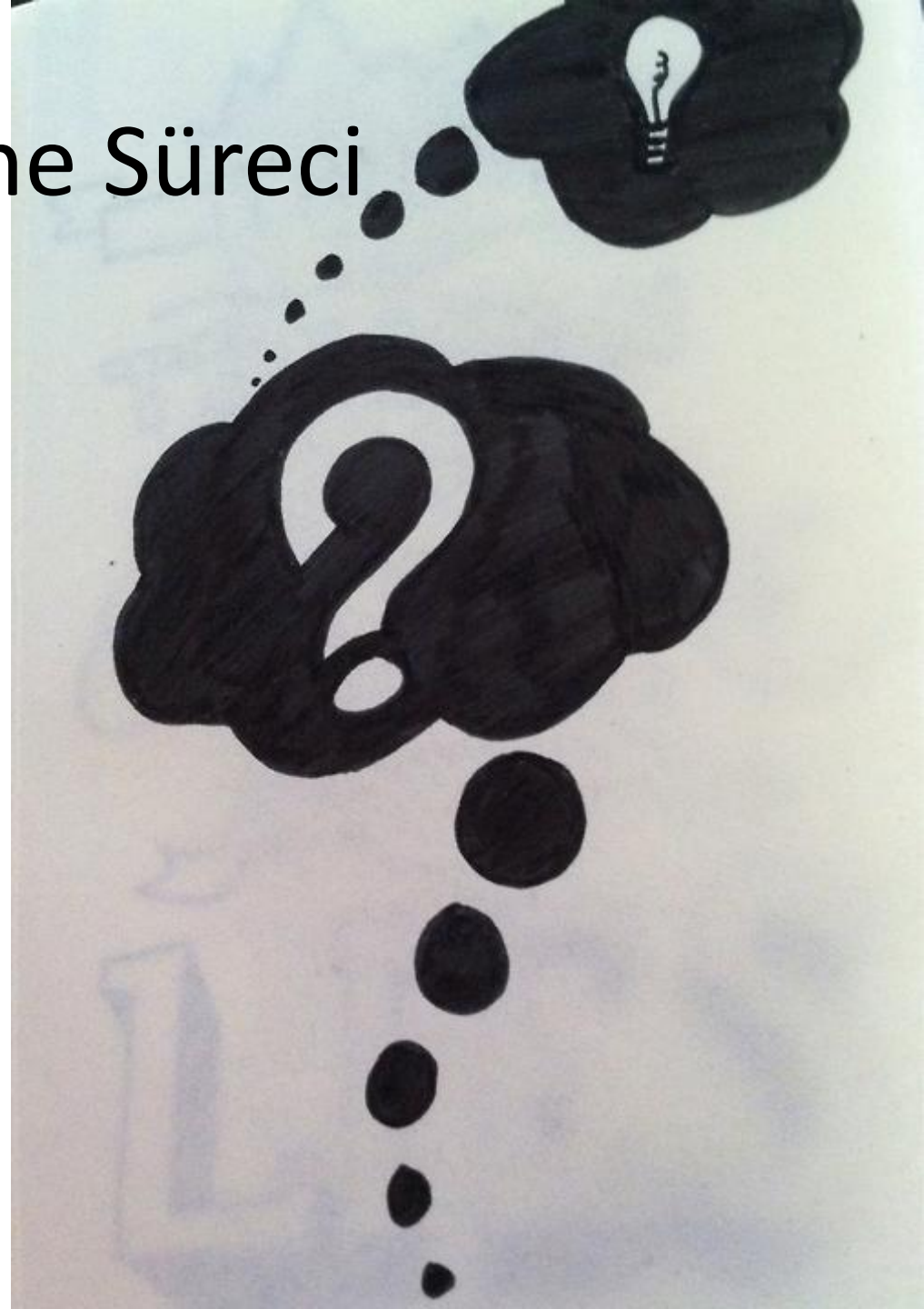

Yaratıcı Eđitimin Amacı Nedir?

- Bilgiyi kullanıp, yeni řeyler üretebilen bireyler yetiřtirmek,
- Bireysel gelişim, toplumsal ilerleme ve daha yaşanabilir bir dünya için gereklidir.

Yaratıcı Düşünme Süreci

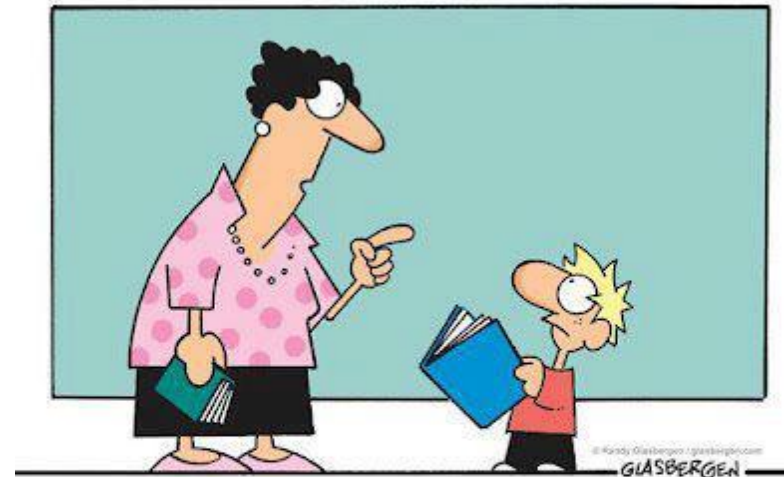
1. Hazırlık
2. Kuluçka
3. Aydınlanma
4. Değerlendirme

Yaratıcı Düşünme Süreci

1 - Hazırlık

- Problemin farkına varma,
- Okuma yapma,
- Anahtar kişilerle görüşme,
- Not alma,
- Gerçekleştirmek istenilene karar verme

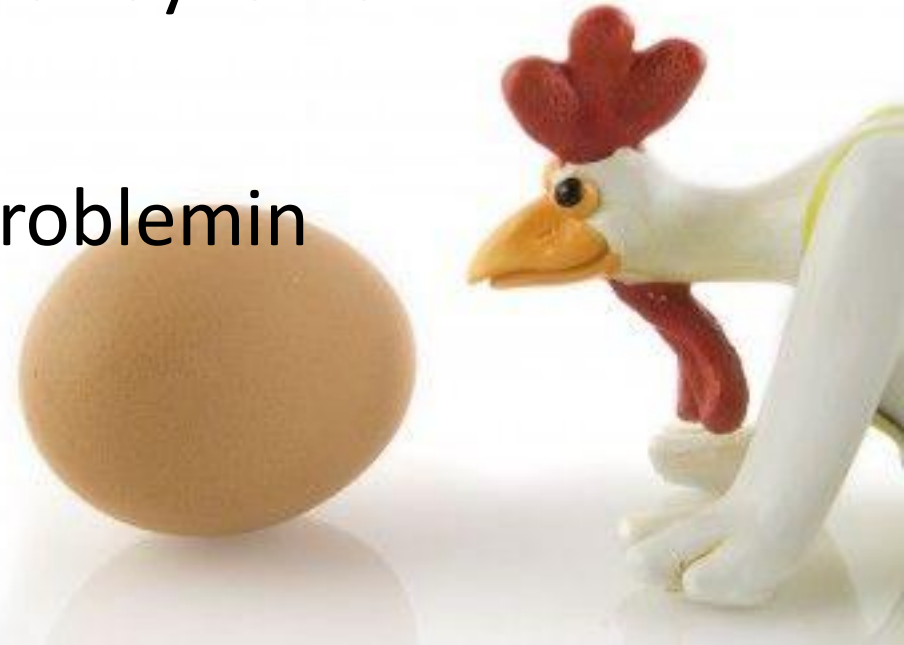

It's called **reading**.
It's how people install new
software into their brains.

Yaratıcı Düşünme Süreci

2 - Kuluçka

- Problemden uzaklaşma,
- Sosyalleşme,
- Düzenli uyuma,
- Satranç, dama gibi oyunlar oynama.
- Bu sırada bilinçaltında problemin çözümünü gerçekleştirir.

Yaratıcı Düşünme Süreci

3 - Aydınlanma

- Rahat ortamda çalışma,
- Arada dinlenme,
- Bilgileri kaydetme,
- Düşünce üretme
- Çözümlerin zihinde canlandığı dönemdir. Çözüm bu aşamada bulunur ve anlıktır.

Yaratıcı Düşünme Süreci

4 - Değerlendirme

- Motivasyon arttırma,
 - Bilgileri paylaşma,
- Önerileri dikkate alma,
 - Çözümü uygulama,
 - Eksiklikleri saptama,
 - Eksiklikleri giderme,
- Çözümü değerlendirme.

Yaratıcılıkla İlgili Özellikler

- Esneklik,
- Çabuk ve çok yönlü düşünmek,
 - Akıcılık,
 - Probleme duyarlılık,
 - Orijinallik,
 - Merak,
 - Eleştiriye açıklık,
- Değişik sonuçlara ulaşabilmek

Yaratıcılığı Etkileyen Faktörler

- Zeka
- Yetenekler
- Güdülenme Düzeyi
- Benlik Algısı

Yaratıcı Bireylerin Özellikleri

- Merak
- Hayal gücü
- Farklı
- Girişimci
- Güçlü sezgi
- Risk alabilme
- Kuşkucu olma
- Özgünlük
- Olumlu benlik algısı
- Sıra dışı bağlantılar kurmak
- Sorgulayan
- Empati kurabilir
- Odaklanabilir
- Bütün ve parça arasında farkı görebilme

Yaratıcı Düşünmenin Önündeki Engeller

1. Algısal engeller
2. Duygusal engeller
3. Kültürel engeller
4. Öğrenilmiş engeller
5. Yüklü program engelleri

Sınıfta Yaratıcılığı Neler Engeller ve Sağlar?

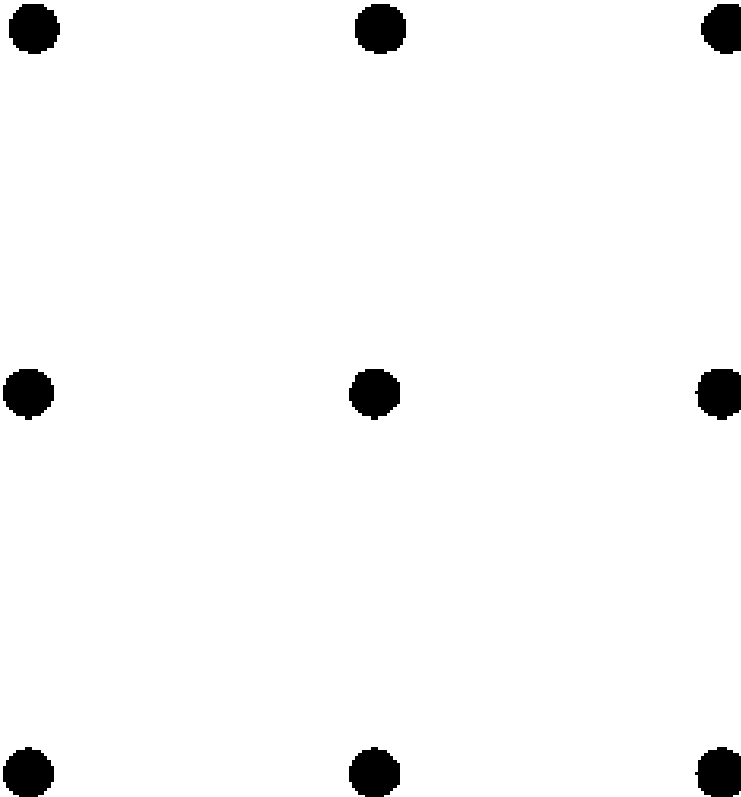
Engeller

- Öğrenci cesaretini kırma,
- Güvensiz, otoriter, aşırı eleştirici ortam,
- Sınıf dışında etkinlik yapılmaması,
- Kalabalık sınıflar,
- Ekonomik zorluklar.

Sağlar

- Özgüven,
- Özgür, demokratik ortam,
- Dürüstlük ve empati,
- Öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarına önem verme,
- İlgi çekici ve motive edici etkinliklere yer verme.

9 Nokta

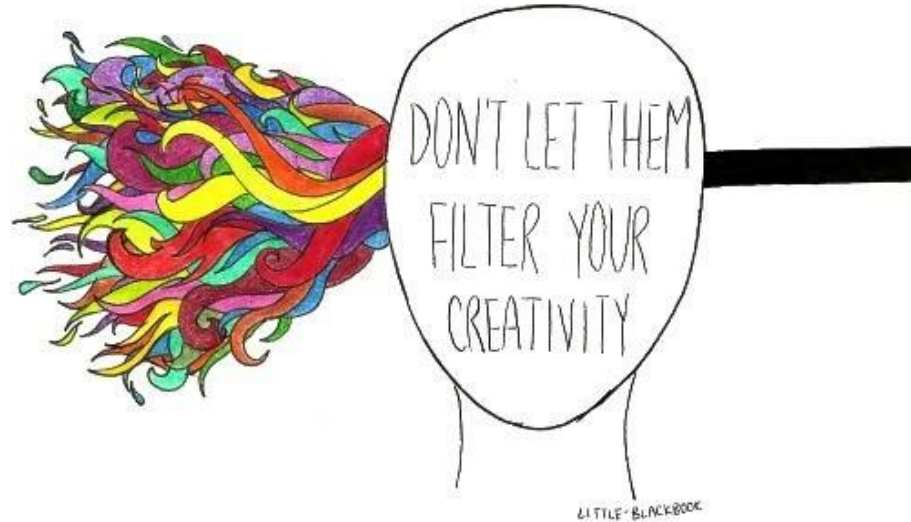

Soru 1

- Adamın biri elindeki tahtayı bırakıyor. Tahtaya ne olur?

Soru 2

- Bir kadın 1972'de doğmuş, 1992'de ölmüştür. Öldüğünde 30 yaşındadır.
- Böyle bir şey mümkün mü? Nasıl?

"TO LIVE A
CREATIVE LIFE,

WE MUST
LOSE OUR FEAR

OF BEING
WRONG."

— JOSEPH CHILTON PEARCE

AN
ESSENTIAL
ASPECT OF
CREATIVITY IS
NOT BEING
AFRAID
TO FAIL

Yaratıcılığın Gelişmesi İçin Öğretmenin Sahip Olması Gereken Özellikler

- Değişime açık,
- Olumlu model,
- Demokratik,
- Yenilikçi,
- Teknolojiyi etkili kullanan,
- Kıyaslama yapmayan,
- Sabırlı
- Yapıcı, destekleyici
- Motive edici,
- Yeni ve farklı materyal geliştiren/kullanan,
- Gözlem, gezi, deney olanağı sağlayan,
- Uygun öğretim-öğrenme tekniklerini kullanan.

Yaratıcı Düşünmeye Uygun Teknikler

1. Buluş Yolu
2. Araştırma-İnceleme
3. Problem çözme
4. Örnek olay
5. Rol Oynama
6. Eleştirel Düşünme

WEAPONS OF MASS
CREATION

7. Beyin fırtınası/Ters BF
8. Gezi, gözlem, deney
9. Analogik düşünme
10. İraksak düşünme
11. Altı şapkalı düşünme
12. Not alma

Analojik Düşünme

- Benzerlikler
- Andırma yapma
- İki olgu $A \rightarrow B$
- Kuşun uçağa,
benzetilmesi
- Kan dolaşımının,
trafiğe
benzetilmesi...

Iraksak Düşünme

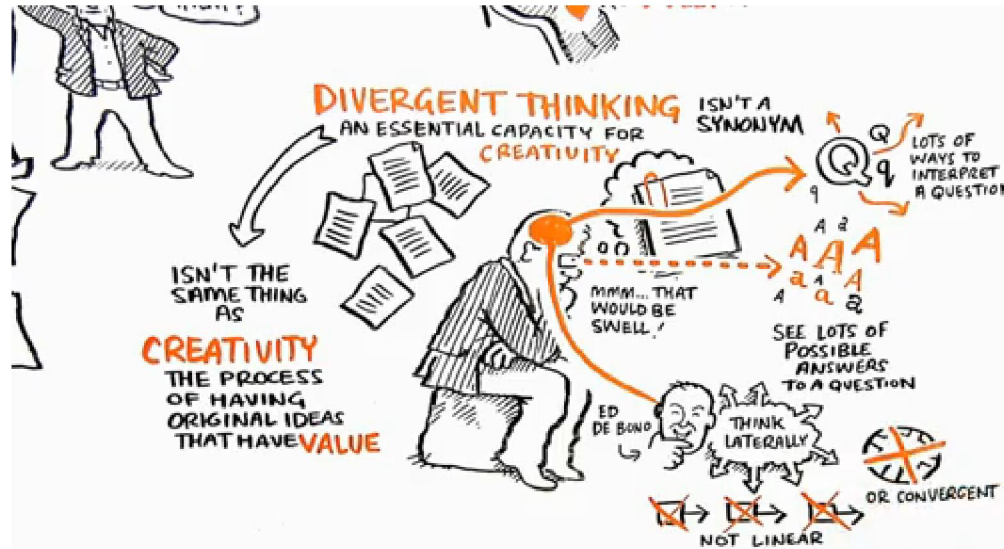
- Varolan bilgilerden hareketle gelecekle ilgili düşünme,
- Çok yönlülük esastır,
- Özgün ve yaratıcıdır,
- Yeni fikir ve çözümler getirir

RSA Animate - Changing Education Paradigms

RSA

303 videos

Subscribe

Beyin Fırtınası

Özellikleri

- Çok fikir içeri,
- Eleştiri dışarı,
- Kısa süre,
- Küçük grup,
- Her görüşten yeni görüş

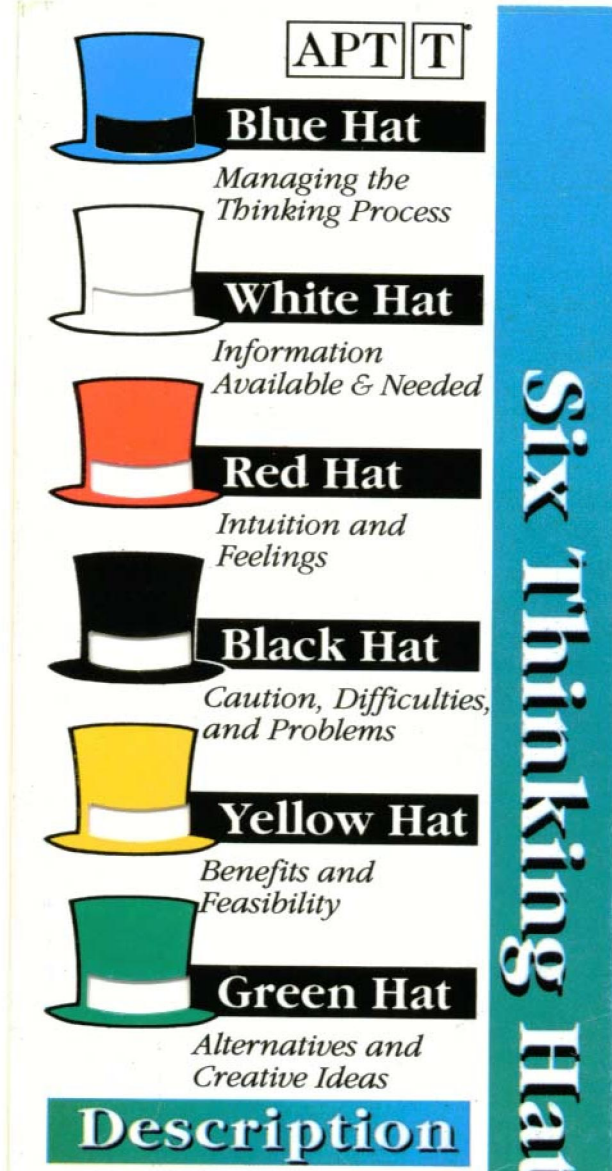
Uygulanması

1. Problem belirleme
2. Çözümle ilgili akla geleni söyleme
3. Söylenenleri yazma
4. Sınıflandırma, ilişkilendirme ve değerlendirme

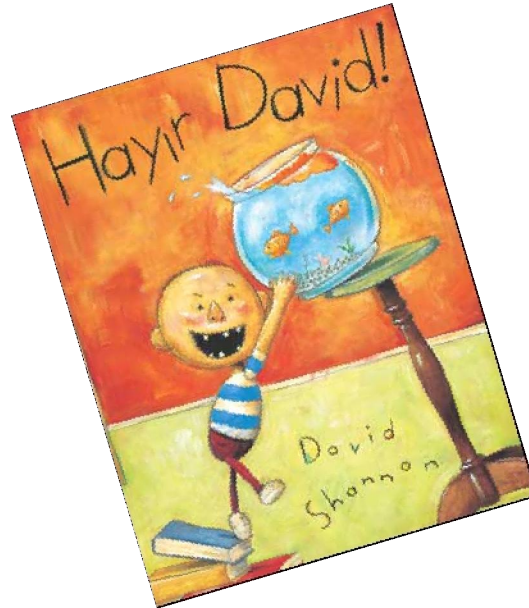
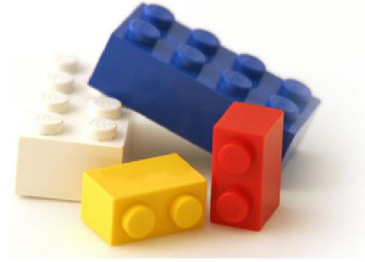
6 Şapkalı Düşünme Tekniği

- Bir konu/problem hakkında çok yönlü görüş geliştirmek
1. Problem belirle,
 2. Şapkaları dağıt,
 3. Görüş paylaş,
 4. Farklı düşün,
 5. Değiştir,
 6. Sonuçlandır.

Yaratıcı Düşünce Eğitimi İçin Kullanılabilecek Materyaller

- Yapı oyuncakları
- Sanat malzemeleri
- Bul-yap ve masa oyunları
- Fen malzemeleri
- Kitap/CD/TV
- Drama malzemeleri

Yaratıcı Düşünmeyi Arttıran Etkinlikler

- Soru sormayı özendirme,
- Çevre ile etkileşim imkanı sağlama,
- Hayal kurmayı teşvik etme,
- Problem çözmeye yöneltme
- Kendini ifade etmesini sağlama,
- Merak uyandırma,
- Eleştirel düşünmeyi destekleme,
- Demokratik, güvenli ve özgür ortam oluşturmak

Yaratıcı Düşünme Etkinlikleri

Fen ve Teknoloji: Bugün bir bardak su içtiniz. 10 yıl sonra farklı bir yerde tekrar su içtiğinizde, 10 yıl önce içtiğiniz suyun atomlarından birisini içmiş olabilirsiniz. Bu nasıl olabilir, açıklayın.

Yaratıcı Düşünme Etkinlikleri

- İngilizce: My uncle is an inventor. One day I was searching through the attic of my uncle's house. I found a very strange machine with many buttons and levers. I had never seen a machine like it before. On one side, there was a button that said "on" (continue the story) (creative writing)
- İngilizce: Imagine that your father hit the jackpot (to win the biggest prize, money etc.) how would this affect your life? (6 Şapkalı Düşünme Tekniği)

Yaratıcı Düşünme Etkinlikleri

Türkçe: Dünya'da yaşam 50 yıl sonra sona erecek. Güneş sistemindeki uzak bir gezegende yaşam bulundu. Seni ve ekibini, yeni bir koloni kurmak için seçtiler. Uzaya gönderilmeden önce koloninin tasarlanması, planının çizilmesi, yapım için gerekli malzemelerin tespiti, karşılaşılabilecek olumsuz durumlar gibi şeyleri düşünmeniz gerekiyor. Önünüzde 3 aylık bir süre var. Grubunuzla beraber çizimleri yapıp, gereken şeyleri rapor halinde 15 günde bir bakanlığa teslim etmeniz gerekmektedir. Dünya'daki insanların son şansı sizlersiniz ve kahraman olmak elinizde!

Kaynaklar

1. Orhon, G. (2011). *Yaratıcılık*. Ankara: Pegem.
2. Demirel, Ö. (2011). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem.
3. Özerbaş, M.,A. (2011). Yaratıcı Düşünme Öğrenme Ortamının Akademik Başarı ve Bilgilerin Kalıcılığa Etkisi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 675-705.
4. Murat Yayınları. Öğretim Metotları.
5. Yaratıcı düşünme teknikleri sunum – Volkan Türker
<http://www.volkanturker.com.tr/tekyyders/05-Yaratici-Dusunme-Teknikleri-1.pdf>
6. 10 Creative Thinking Puzzles.
<http://www.slideshare.net/ohteikbin/10-creative-thinking-puzzles-presentation>
7. Lau, J., Y., F. (2011). *An Introduction to Critical Thinking and Creativity*. New Jersey: Wiley